

**LT- en MLT-teams
Stand van zaken**

LT team 1 'Nederland na de COVID-19 crisis'**1. Wat is de opdracht?**

- Identificeren van maatschappelijke vraagstukken en kansen voortkomend uit COVID-19 crisis.
- Hoe verandert o.a. het werken, wonen, leren en samenleven?
- Maatschappelijke dialoog aangaan met samenleving (wetenschap, bedrijven, belangenorganisaties, burgers)

2. Waar staan we?

De opdracht om vooruit te kijken naar hoe we Nederland kunnen herstellen en vernieuwen n.a.v. COVID-19 is verder uitgewerkt door DGC-19. In september vond verdere opdrachtdefinitie plaats in overleg met SG BZK, SG SZW en SG AZ. Begin oktober vindt er een overleg plaats met SG EZK, waarna het concept projectvoorstel (incl. randvoorwaarden om te slagen) in DOC-19, ACC-19 en MCC-19 in oktober besproken wordt.

3. Waar gaan we naartoe?

Beoogde resultaten zijn om input te leveren voor huidige en volgende kabinet, onder andere door tussenresultaten te gebruiken in voorbereidingen op Regeerakkoord en gemeenteraadsverkiezingen.

- a. Een overzicht van de belangrijkste uitdagingen, veranderingen, kansen, dilemma's en witte vlekken die als gevolg van de coronacrisis zijn ontstaan op verschillende beleidsdomeinen.
 - Bijv. een uitwerking van 10 prioriteiten waar de overheid zich om kan richten om zo goed mogelijk te herstellen en vernieuwen (agendering).
 - Bijv. een uitwerking van 10 wensen en ideeën uit de samenleving over *hoe* we het best kunnen herstellen en vernieuwen (inspiratie).
- b. Het aangaan van een maatschappelijke dialoog. Dit is een middel, maar ook een doel op zichzelf naar aanleiding van de ambitie om als overheid van buiten naar binnen te werken. Daarnaast biedt de maatschappelijke dialoog de kans om de adviezen van verschillende planbureaus in de praktijk verder op te pakken.

Dat valt uiteen in drie deelprojecten. In fasen uitgedrukt incl. concept planning:

- Initiatief- en definitie fase: juni t/m oktober 2020
- Realisatiefase: start herfst 2020
 - Deelproject I: dialoog met burgers
 - Deelproject II: dialoog met middenveld (bedrijven, belangenorganisaties, vertegenwoordigers van groepen burgers)
 - Deelproject III: dialoog met wetenschap en (dwars)denkers
- Afsluitingsfase (eindresultaat): loop van 2021 (met tussenresultaten)

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

- Projectvoorstel agenderen voor DOC-19, ACC-19 en MCC-19
- Commitment en inzet regelen vanuit departementen. Het gaat om een projectmedewerker die minimaal (10/2b) beschikbaar is: BZK, BZ, EZK, FIN, IenW, JenV, LNV, OCW, SZW, VWS, AZ, DEF.
- Organiseren van eerste projectgroepvergadering met departementen
- Vanuit DGC-19 minimaal een projectleider (10/2b) en projectsecretaris (10/2b).
- Opstellen van offertes voor inhuur van (meerdere) stevige bureau(s) voor procesmatige, facilitaire en (deels) inhoudelijke begeleiding.

LT team 2 'Voorbereid de crisis door'**1. Wat is de opdracht?**

- Wat zijn reële scenario's voor de komende zes maanden (zolang er geen vaccin is) en kunnen we ons daar op voorbereiden?
- Verder uitdiepen referentiekader om maatregelen te kunnen wegen op economische en maatschappelijke gevolgen.
- Welke stuurvariabelen zijn er te identificeren om de negatieve maatschappelijke effecten te minimaliseren en de positieve te versterken?
- Wat zijn de voor- en nadelen voor maatschappij en economie van een landelijke versus regionale aanpak?
- Is het mogelijk om de kosten van de coronamaatregelen te modelleren?

2. Waar staan we?

In afgelopen maanden is een aantal producten vanuit DGC-19 opgesteld:

- Concept-handelingsperspectief toekomsituaties COVID-19 opgesteld waarin verschillende scenario's uitgewerkt worden. Ook wordt hier een eerste antwoord gegeven op de vraag wat het voordeel kan zijn van een regionale tegenover een landelijke aanpak.
- Ontwikkeling van een referentiekader dat gebruikt kan worden om tot gepaste, gewogen en getoetste maatregelen te komen en een stroomschema dat het proces wat doorlopen moet worden bij het nemen van maatregelen weergeeft. Het huidige referentiekader is in augustus beoordeeld door de planbureaus en is inadequaat bevonden. Het is geëvalueerd door DSC-19 en er zijn twee toekomstscenario's bedacht.
- Oprichting interdepartementale werkgroep die maatregelen op inhoud toetst. De andere opdrachten zoals hierboven geformuleerd zijn, hebben tot op heden vanuit DSC-19 minder aandacht gekregen.

3. Waar gaan we naartoe?

In de aankomende vier weken moeten we ons goed voorbereiden op de dans met het virus in de aankomende maanden

- Er moet een eerste evaluatie komen van de afgelopen maanden: waarom kon het virus weer aan een opmars beginnen?
- Op basis van deze evaluatie moeten kritische waarde indicatoren opgesteld worden die ons inzicht geven in ontwikkelingen in de toekomst.
- Alle bestaande producten moeten doorontwikkeld worden om in praktijk bruikbaar en toepasbaar te zijn in de acute lijn van de crisisbestrijding. Ontwikkeling van bruikbare scenario's hebben die bij een uitbraak van het virus ingezet kunnen worden om besluiten te nemen over maatregelen.
- Doorontwikkeling van referentiekader dat ingezet kan worden bij het afwegen van maatregelen. Verder willen we in kaart kunnen brengen wat de effecten van het beleid zijn en hoe zoveel mogelijk gestuurd kan worden op positieve effecten. Ook moeten we inzichtelijk maken of de kosten van de coronamaatregelen gemodelleerd kunnen worden. Waar nodig zijn hiervoor contacten gelegd bij departementen, uitvoeringsorganisaties, kennisinstituten, etc.
- Faciliteren van sessies in samenwerking met I&W sessies waarin onderwerpen die in de crisismaanden veel aandacht vroegen nader worden uitgewerkt. Het doel hiervan is om voor verschillende onderwerpen landelijke maatregelen(-pakketten) in kaart te brengen inhoudelijk te toetsen op aspecten als haalbaarheid, uitvoerbaarheid en (neven-)effecten. behoeve van een uniforme uitwerking wordt gewerkt met een format, stappenplan en referentiekader. Nadat de onderwerpen zijn uitgewerkt door de departementen en getoetst in de interdepartementale sessies, wordt het voorstel voor een aanpak/maatregelenpakket voorgelegd ter besluitvorming in de DOC/ACC. In eerdere sessies zijn behandeld: Grensverkeer (JenV), Kinderopvang (SZW) en Onderwijs (OCW). Ook moet onderzocht worden welke nieuwe producten van nut kunnen zijn.

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

Voor de evaluatie hebben we gedegen informatie nodig van kennisinstituten (planbureaus, RIVM, etc.) over de heropleving van virus. Dit moet gebeuren in samenwerking met team 3. Om tot kritische waarde indicatoren te komen zijn teamleden met vakkennis van beleidsevaluatie gewenst. Ondersteuning door een Directie onderzoek en beleidsevaluatie van een departement zou daarbij ook waardevol zijn

Het concept handelingsperspectief moet verder ontwikkeld worden. Ook moet duidelijker gemaakt worden wat van elk product het doel is, op welke manier producten het beste kunnen worden vormgegeven en op welke manier de verschillende producten met elkaar samenhangen. Verder moet worden besloten wat de toekomst van het referentiekader wordt: of het wordt doorontwikkeld als referentiekader, of dat het wordt afgeschaald tot checklist. Ook moet er gestart worden met, dan wel verder gegaan worden met het identificeren van stuurvariabelen, met het in kaart brengen van voor- en nadelen van een landelijk versus regionale aanpak, en met het onderzoeken of het mogelijk is de kosten te modelleren. Er moeten externe contacten gelegd of aangehaald worden, met het doel om afstemming en kennisuitwisseling te faciliteren.

In DOC-19 van 1 oktober is een besluit voorgelegd t.a.v. deze intensivering en de capaciteit die nodig is voor de sessies. Departementen onderschrijven belang van sessies. De planning ziet er als volgt uit:

Week	Onderwerp en departement					
41 danwel 42 (voor bereiding)	Sport – zowel amateur als professioneel (VWS)	Recreatie – o.a. boreca, museumbezoek, nachtclubs, concerten (OCW/EZK)	Slachthuisen (LNV)	Arbeids- migranten (SZW)	Caribisch gebied (BZK)	Verkiezingen (BZK)
42 danwel 43/44 (sessies)	Sport; Recreatie		Slachthuisen; Arbeidsmigranten	Caribisch gebied Verkiezingen		

LT-team 3 'Nieuwe wetenschappelijke inzichten'**1. Wat is de opdracht?**

- Continu ontsluiten van nieuwe wetenschappelijke inzichten t.b.v. evidence based beleidsinterventies door het A-team en departementen
- Kennis gedragswetenschappen inzetten (traject Kaag/Van Nieuwenhuizen)
- Opstellen van een kennisagenda (samen met CSO's Rijk en planbureaus)

2. Waar staan we?

Er is afgesproken om nu wekelijks een beeld op te stellen van recent verschenen (wetenschappelijke) publicaties. De focus ligt daarbij in het bijzonder op publicaties die de effectiviteit van bepaalde maatregelen in de bestrijding van het COVID-19 aan de orde stellen. Deze kennis kan gebruikt in de afweging om tot specifieke maatregelen te komen, om bestaande maatregelen scherper te maken of zo bij te buigen dat ze effectiever worden. De effectiviteit wordt bekeken vanuit de volgende aspecten: bestrijding van het virus, maatschappelijke en economische effecten, naleving van de maatregelen en nieuwe introductie van het virus. Het beeld van de laatste inzichten wordt verspreid onder de leden van het DOC-19/ACC-19/MCC-19.

3. Waar gaan we naartoe?

- Wekelijks overzicht bieden van de laatste (wetenschappelijke) inzichten over de effectiviteit van maatregelen op een communicatief aantrekkelijke manier.
- Het opstellen van een kennisagenda (herstel- en vernieuwingsagenda) en na het opstellen daarvan de uitvoering aanjagen en coördineren in interdepartementaal verband.
- Het ontsluiten en onderhouden van een kennisnetwerk binnen en buiten de (rijks)overheid
- We pakken het aanbod van de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen (KNAW) actief op. De KNAW biedt aan om kennis en onderzoekservaring in te zetten bij advisering. Het gaat om advisering over specifieke kwesties op de korte termijn en het formuleren en onderzoeken van scenario's voor de middellange en lange termijn. Deze samenwerking wordt aangekondigd in de kabinetsreactie op de adviezen 'Aandachtspunten voor herstelbeleid' en 'De contouren van een intelligent herstelbeleid' (juli 2020).
- DGC-19 sluit actiever aan bij de interdepartementale gedragsunit. DGC-19 tapt specifieke behoeften van o.a. de NCTV af op het gebied van nudging en gedragswetenschap in het kader van (de naleving van) de maatregelen.

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

- Inventariseren van de specifieke kennisbehoefte en verschillende opties uitproberen.
- Identificeren van bestaande kennisbronnen en informatiestromen rond COVID-19.
- Leggen van contacten met relevante instanties die zich bezighouden met het vergaren van kennisinzichten.
- Afspraken met afdeling communicatie over het opstellen van een aantrekkelijk format voor communicatie van de laatste inzichten.

MLT-team 1 'Kerst/jaarwisseling'**1. Wat is de opdracht?**

De donkere dagen rond de kerst en zeker de jaarwisseling zijn om verschillende redenen een spannende periode. Kerst vanwege familiebezoek en de jaarwisseling is vaak al onrustig. Hoe kunnen we ons voorbereiden op deze periode? Welk perspectief bieden we mensen om in deze periode ondanks de dan geldende maatregelen toch in contact met elkaar te blijven? Hoe houden we rekening met de risico's die de jaarwisseling met zich meebrengt?

2. Waar staan we?

Er is een notitie in het DOC-19 besproken over de feestdagen in het najaar. Besluit is genomen om per feestdag te bezien wat er nodig is aan communicatie en/of maatregelen. De mogelijke beleidsopties voor kerst en de jaarwisseling zijn nog niet uitgewerkt. Voor het vieren van kerst is het risico dat teveel mensen het samen thuis vieren of er teveel mensen elders samenkomen of een kerkdienst bijwonen. Daarnaast is er een risico van kerstdrukke in winkelstraten, bij kerstmarkten, horeca en evenementen. Bij een feestdag kan niet opgelegd worden om dit niet te vieren, maar wat zijn wel de mogelijkheden? Hoe brengen we over en laten we zien wat er wel mogelijk is om toch het beste uit deze bijzondere periode naar boven te halen? De jaarwisseling kent naast het samenkomen van mensen tijdens de jaarwisseling zelf ook mogelijk drukke rondom de vuurwerkverkoop, de verschillen in regio's/gemeenten met het mogen afsteken van vuurwerk (wel/niet vuurwerkverbod), vuurwerkverkoop Belgische grensgemeenten, het tijdstip en de aard van het feest: proosten en mogelijk (te)veel nuttigen van alcohol en nieuwjaarsdag waar doorgaans familiebezoek plaatsvindt.

3. Waar gaan we naartoe?

Product wordt een advies aan de NCTV met daarin een overzicht van beleidsopties en de mogelijke sociaal-, economische en maatschappelijke consequenties. Wellicht ook opties voor gemeenten, andere instanties die betrokken zijn bij de viering van kerst/oud en nieuw van wat er wel kan. Voorbeelden/ideeën, etc.

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

- Maandag: teambijeenkomst voor aftrap, bespreken planning, te nemen stappen en verdeling van de taken
- Woensdag: eerste schets gereed met opties; donderdag voorleggen in de ACC
- Overzicht huidige stand van zaken besluiten in de regio's
- Monitoren van regionale besluiten op bv. vuurwerkverkoop/gebruik/shows
- Betrokkenheid vanuit J&V, VWS, EZK, SZW en VNG

MLT-team 2 '(Winter)sportvakanties in kerst en voorjaarsvakantie'

1. Wat is de opdracht?

De eerste en tweede golf zijn deels terug te voeren op vakantie. Op welke manier gaan we en de betreffende vakantielanden om met de komende vakantietijd? Hoe kunnen we voorkomen dat een derde golf opsteekt, dankzij mensen die het virus vanuit het buitenland mee terugnemen? Hoe en waar kun je verantwoord op vakantie? Wat moet je doen als je terugkomt van vakantie? Hoe zorgen we ervoor dat dit duidelijk is voor inwoners en dat zij zich zullen verhouden tot de maatregelen/tips en adviezen?

2. Waar staan we?

Er zijn feitelijk nog geen stappen gezet in de verkenning van verschillende beleidsopties. Wel is er een werkgroep die we kunnen gebruiken voor de gedachtevorming, namelijk de werkgroep Internationaal. Daarnaast wordt er in de Taskforce grensoverschrijdende samenwerking nagedacht over regionale (of misschien zelfs landelijke) communicatiestrategieën, eventueel in gezamenlijkheid met de buurlanden, om burgers te ontmoedigen niet noodzakelijke grensoverschrijdende reizen te maken. Het is belangrijk om lessen te trekken uit de voorbereidingen die we hebben getroffen naar aanloop op de zomervakantie.

3. Waar gaan we naartoe?

- a. In kaart brengen wat landen doen om verspreiding van het virus tijdens wintersportvakanties te voorkomen. - We kunnen natuurlijk niet het beleid in andere landen bepalen, maar wel goed om ons advies op te kunnen baseren en hiervan te leren.
- b. Met elkaar bepalen van communicatiestrategieën om zo mensen te ontmoedigen om vakantie te gaan *of* aan te moedigen hoe op een verantwoorde manier op vakantie te gaan.
- c. Beleidsopties bieden om te voorkomen dat een derde golf opsteekt doordat mensen op vakantie gaan.

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

- Maandag: teambijeenkomst voor aftrap, bespreken planning, te nemen stappen en verdeling van de taken
- Woensdag: eerste schets gereed; donderdag voorleggen in ACC?
- Agenderen in werkgroep internationaal (ingepland voor maandag; werkgroep is wekelijks) overzicht beleid omliggende landen en inventarisatie bij de ambassades informatie maatregelen wintersportgebieden
- Tips en trucs uit de voorbereiding op de zomervakantie inzichtelijk maken
- Afstemmen beleidsopties met BZ (afdeling reisadviezen, EU), BZK, J&V, I&W, EZK, DEF
- Bepalen of advies RIVM wenselijk is/ of voorleggen aan NCTV

MLT-team 3 'Beschermen van kwetsbare groepen'**1. Wat is de opdracht?**

Een kerndoelstelling van ons beleid bij de bestrijding van het virus. Hoe kunnen we met maatschappelijke maatregelen kwetsbaren nog beter beschermen -zodat we ziekenhuisopnames en doden voorkomen- maar de kwaliteit van leven wel borgen? De sociaal-psychologische ontwikkeling van juist deze groep verdient extra aandacht.

2. Waar staan we?

Kwetsbare inwoners is een beleidsthema dat ook al voor Covid hoog op de agenda stond, bij verschillende ministeries en ook bij gemeenten. Op basis van het rapport van de commissie Halsema en het manifest van de 15 burgemeesters, beide over de gevolgen van Covid voor de kwetsbare inwoners, hebben rijk en gemeenten gekozen voor een landelijke versnelling. Hierbij gaat men in eerste instantie vooral aan de slag in de 16 stedelijke vernieuwingsgebieden waar de sociale impact van het Coronavirus het grootst is. Samen met relevante lokale publieke en private partners wordt een aantal thema's integraal opgepakt.

3. Waar gaan we naartoe?

Er is in het referentiekader een aantal checkvragen dat raakt aan de gevolgen voor de samenleving. Deze werkgroep inventariseert meer fundamentele –al dan niet al gemaakte- keuzes die spelen bij het nemen van maatregelen (langs de lijn 'reguliere zorg en ondersteuning zo lang mogelijk door laten lopen', 'uitzonderingen mogelijk voor kwetsbare groepen') en maakt een overzicht van beleidsopties. Bij die beleidsopties wordt nadrukkelijk gekeken of de maatregelen uit de gereedschapskist voldoen en welke praktische oplossingen er nog meer zijn om op een verantwoorde manier de kwaliteit van leven op peil te houden. Product wordt een advies aan de NCTV met daarin een overzicht van opties en gevolgen.

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

Overzicht van bestaande werkgroepen en in ieder geval betrokkenheid vanuit VWS, SZW, J&V, BZK, VNG

Een scan op de gereedschapskist, zodat de NCTV de belangen van de kwetsbare inwoners goed in beeld heeft bij nemen van maatregelen.

MLT team 4 'Perspectief voor jeugd in herfst en winter'

1. Wat is de opdracht?

Gedrag is belangrijker dan de coronamaatregelen. Zijn er initiatieven te verzinnen of uit te lokken die op een veilige manier de jeugd in staat stellen elkaar te ontmoeten en een sociaal leven te hebben zonder dat besmettingshaarden ontstaan. Ook hier zijn de sociaal-psychologische aspecten van groot belang. Uiteindelijk is het streven met praktische oplossingen te komen voor verantwoord vertier en kwaliteit van leven in de periode na de gedeeltelijke lockdown.

2. Waar staan we?

Actuele inzet op het thema aandacht voor jongeren richt zich op twee sporen: 1) gevolgen van de coronacrisis voor jongeren; 2) het bieden van perspectief aan jongeren in de herfst en winter

a. Gevolgen van de crisis voor jongeren

Brede aanpak met jongeren

Jongeren hebben in gesprek met de MP aangegeven dat zij gevraagd en ongevraagd advies willen uitbrengen op voor hen prioritaire thema's als de arbeidsmarkt, wonen en onderwijs. Dit is omarmt en daar wordt ook werk van gemaakt met bewindspersonen. Daarnaast wordt gewerkt aan een robuuste en structurele vorm van jongereninspraak.

Doorbraakaanpak

De tijdelijke werkgroep 'Sociale Impact van de Coronacrisis' heeft geadviseerd onder meer om jongeren actief te betrekken bij de verdere uitwerking van coronamaatregelen. Gemeenten en het Rijk zijn in dit verband gestart met verschillende versnellingsacties, onder meer:

- Versnelling in huisvesting kwetsbare groepen, bijv. voor jongeren die jeugdhulp verlaten.
- Extra inzet om onderwijsachterstanden in te halen.
- Maatregelen om (langdurige en jeugd)werkloosheid te voorkomen.
- Extra inzet op jeugd en veiligheid.

b. Bieden van perspectief aan jongeren

De veiligheidsregio's verwachten dat er in de herfst en winter minder draagvlak is voor de coronamaatregelen, zeker onder jongeren. Daarom is er vanuit het Veiligheidsberaad het idee ontstaan om 'iets leuks' voor jongeren te organiseren. Vanuit het Veiligheidsberaad is een brede werkgroep 'jongeren in coronatijd' geformeerd die met dit thema aan de slag gaat.

3. Waar gaan we naartoe?

- Komen met praktische oplossingen voor verantwoord vertier en kwaliteit van leven voor jongeren.
- Inventariseren van goede lokale voorbeelden van het bieden van perspectief aan jongeren.
- Breed delen van verzamelde voorbeelden om perspectief te bieden aan jongeren.
- Aanjagen van overleg tussen jongeren en relevante beleidsmakers.
- Monitoren ontwikkelingen rond brede aanpak met jongeren (adviesrol en structurele vorm jongereninspraak).
- Advies aan NCTV over maatregelen met grote impact op welbevinden van jongeren.
- Betrokkenheid bij de verdere ontwikkeling van de doorbraakaanpak.

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

- In kaart brengen van en contact leggen met relevante spelers op dit vraagstuk.
- Inventarisatie lopende acties rond perspectief voor jongeren en verzamelen van goede voorbeelden.
- Verzamelen van concrete, praktische voorbeelden voor vertier en kwaliteit van leven voor jongeren.
- Blijvende betrokkenheid bij en deelname aan ambtelijk doorbraakoverleg.
- Aangehaakt blijven bij nieuwe maatregelen die worden overwogen en effect hebben op jongeren.

MLT team 5 Continuïteit sectoren (onderwijs, vervoer, zorg et cetera)**1. Wat is de opdracht?**

Een snottter of een hoest en mensen denken aan Corona. We zien nu al dat dit leidt tot uitval van mensen in sectoren waar dat kwetsbaar kan worden. Denk bijvoorbeeld aan het openbaar vervoer en de scholen. Zijn er oplossingen te bedenken om de continuïteit in dit soort sectoren te borgen als er veel functionarissen thuisblijven?

2. Waar staan we?

Na de eerste golf Corona is het maatschappelijk leven weer opgestart. Sectoren hebben maatregelen genomen om de vaste gebruiksregels te borgen, zoals het 1,5 meter afstand houden. Zo lang het virus rondwaart blijft de samenleving kwetsbaar. Sectoren, zeker in de vitale sectoren, moeten voorzorgsmaatregelen treffen, waaronder het voorzien in voldoende beschermingsmiddelen voor hun personeel. Een noodvoorraad persoonlijke beschermingsmiddelen –voor het geval de reguliere bevoorrading stopt- wordt aangelegd. Terugvalopties voor de sectoren – het verder draaien bij een beperktere personeelscapaciteit – zijn nog niet overal uitgewerkt. Van belang is dat afschalen zo wordt vormgegeven dat de maatschappelijke, sociale en economische effecten zo beperkt mogelijk zijn.

3. Waar gaan we naartoe?

Een overkoepelend beeld van de mogelijkheden tot afschalen van (vitale) sectoren en het verkennen van mogelijkheden voor vervangend personeel.

4. Wat hebben we daarvoor nodig in de komende twee weken?

Betrokkenen uit ministeries en hun achterban om verschillende scenario's in kaart te brengen.

Inventarisatie van resterende dossiers, taken of opdrachten

Taken die inmiddels verdeeld zijn tussen NCTV en Programma DG – en waarover eerder nog geen duidelijkheid was.

- Samenwerkingsplatform arbeidsmigranten incl. slachthuizen → DGC-19
- Evenementen, horeca, bioscopen, kermissen → NCTV
- Feestdagen → DGC-19
- Inschalingsoverleg → NCTV
- Uitwerking maatregelen (groep I&W) → Deelname beiden, voorzitterschap bij DGC-19
- Aansturing LOT-C, incl PBM's → DGC-19 met nauwe aansluiting NCTV
- IBKG → DGC-19, NCTV aangehaakt bij korte termijn-onderwerpen

1. Account LOT-C

2. Samenwerkingsplatform arbeidsmigranten incl. slachthuizen

3. Dashboard, w.o. contacten met KPMG over doorontwikkeling Dashboard (zie bijlage)

4. Werkgroep Naleving en handhaving

Om een goed beeld te hebben op het effect van maatregelen en zicht te hebben op de implementatie en uitvoering van te treffen maatregelen wordt een werkgroep Naleving en Handhaving ingericht. Bedoeling is dat hier niet alleen beleidsverantwoordelijke ministeries, maar ook vertegenwoordigers van inspecties en uitvoeringsdiensten, ook uit andere bestuurslagen aan deelnemen. Zo ontstaat een beeld van de feitelijke naleving van maatregelen en eventuele knelpunten daarbij. Deze ervaringen kunnen vervolgens betrokken worden bij de overwegingen rondom het treffen van eventuele nieuwe maatregelen.

5. Doorbraakoverleg/Rapport Halsema

Trekkersrol ligt bij VWS, maar een van de teams / teamleden zou de liaison functie moeten blijven vervullen. Licht m.i. bij NL door de crisis heen

6. Interbestuurlijke klankbordgroep

7. Betrekken van de samenleving, (w.o. partijen als TechTegenCorona)

Op welke wijze kunnen we de samenleving meer betrekken bij het werk wat we doen? Kunnen we bijvoorbeeld frequenter tegendenkers betrekken, of focusgroepen. Voorstel ligt er al

8. Tijdelijke Wet Maatregelen C-19

Ministeriële regeling en link met Twm en gereedschapskist- *KvdK*

9. Opvolgen van acties die voortkomen uit de Lessons Learned brief

Zie bijlage 2 voor een overzicht van de acties

10. Gereedschapskist en routekaart

Nu opgepakt door NCTV voor korte termijn, maar de middellange termijn/aanvullingen zouden m.i. bij ons moeten liggen

11. Werkgroep internationaal

In MR (14 augustus) is uitgesproken dat er behoefte is aan afstemming en coördinatie over meer brede internationale COVID-19 onderwerpen. Wekelijks vindt een interdepartementaal overleg plaats waarin de volgende onderwerpen geagendeerd zijn: Reisadviezen/update RIVM, Europese / internationale gremia/ontwikkelingen, grensproblematiek, toerisme / feestdagen, Caribisch Nederland / Aruba, Curaçao, Sint Maarten, Parlementaire aangelegenheden (Kamerbrieven, debatten)

12. Dashboard regionale maatregelen

Moeizaam traject met VR's/LOT-c; daar zit VWS ook redelijk bovenop). Moet vooral een communicatietool worden

Bijlage 1 Dashboard

1. Wat is de opdracht?

PM

2. Waar staan we?

DGC19 is verantwoordelijk voor het opstellen van een wekelijks maatschappelijk beeld (dashboard COVID-19) met hierin de belangrijkste ontwikkelingen op sociaaleconomisch en maatschappelijk terrein. Meer specifiek op het terrein van; naleving en draagvlak (I), maatschappelijke gevolgen (II), economische gevolgen (III), gebruik noodmaatregelen (IV), ontwikkelingen buitenland/CAS/BES (V) en een mediabeeld. Het dashboard wordt onder andere gevoed door informatie afkomstig uit de interdepartementale werkgroep IV (economische gevolgen), LOT-C (nalevingsmonitor en kwetsbare groepen monitor), directie communicatie (mediabeeld) en overige informatie (team kennis en monitoring). DGC19 verzamelt alle standaard informatie en giet dit in het bestaande format (PowerPoint overgenomen van de NCTV), controleert lees- en begrijpbaarheid van het geheel, verzorgt oplegsheets met de belangrijkste highlights en signaleert ontbrekende informatie en voegt deze toe. Het dashboard wordt intern gedeeld met collega's van DG COVID-19 en met externe partners (LOT-C en LIMC) en daarnaast aangeboden voor het DOC.

Er is contact gelegd met KPMG voor de doorontwikkeling van het dashboard. Hiertoe is reeds een workshop georganiseerd met een aantal collega's van DGC19 (*niet meer werkzaam bij het DG*) en naar aanleiding van deze workshop heeft KPMG een eerste concept bronbestand en dashboard opgesteld. KPMG wacht op een reactie om hiermee verder te gaan en het aanbestedingstraject zou worden gestart.

3. Waar gaan we naartoe?

Afhankelijk van (nieuwe) besluitvorming dient het dashboard te worden doorontwikkeld. In afwachting hiervan is alvast gestart met brainstormsessies. Te denken valt bijvoorbeeld aan één van de twee volgende opties.

I - Sfeerbeeld van de sociaal maatschappelijke en economische impact van corona en de effecten van de maatregelen. (infographic met de focus op actualiteit, incidenten en mediabeeld (gekoppeld aan kwantitatieve gegevens).

II - Creëren van inzicht in de sociaal-maatschappelijke en economische impact van corona en de effecten van de maatregelen als basis voor besluitvorming. De focus ligt op het signaleren van trends en ontwikkelingen met behulp van kwantitatieve gegevens.

In de doorontwikkeling van het dashboard is aandacht voor vormgeving, doel, behoeften en openbaarheid c.q. publieke toegankelijkheid.

4. Wat hebben we ervoor nodig?

- Beschikbaarheid en betrouwbaarheid van informatie en dus goed contact onderhouden met informatieleveranciers.
- Besluitvorming over de continuïteit van het dashboard en zo ja, in welke vorm en wie hiervoor verantwoordelijk wordt (DGC19 of NCTV). In het eerste geval zal nu eerst meer duidelijkheid vanuit het MT DGC19 moeten komen waar de behoeften en wensen m.b.t. het dashboard liggen. Eventueel kunnen hiertoe de opties A en B verder worden uitgewerkt. In het laatste geval blijft het dashboard waarschijnlijk zijn huidige vorm behouden.

Bijlage 2
Analyse thema's Lessons Learned brief 01-09-2020

Lessen	Acties	Opvolging
Hoofdboodschap 1: goed inzicht	<ul style="list-style-type: none"> - Vroeg signaleren door testen en traceren - inzicht over verspreiding van het virus voor breder publiek beschikbaar stellen - Meer plaatsen testen en dichterbij mensen organiseren - Uitbreiden dashboard met lokale en regionale informatie & verbeteren begrijpelijkheid 	Deze acties zijn primair belegd bij VWS
Hoofdboodschap 2: gerichte maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Specifieker zijn met de inzet van maatregelen - Zo precies en zo snel mogelijk ingrijpen daar waar het nodig is - Afspraken maken met VR's en decentrale overheden wanneer lokale maatregelen genomen moeten worden volgens escalatieladder - Regionaal dashboard met signaalwaarden - Meer aandacht voor het begrijpelijk uitleggen van de verschillen per regio of sector en benoemen waarom dit het geval is 	Acties bij VWS Acties bij directie COM rond het uitleggen van maatregelen en verschillen per regio <i>Team Advies</i> Ontwikkeling regionale aanpak met escalatieladder en gereedschapskist
Hoofdboodschap 3: gezamenlijk volhouden	<ul style="list-style-type: none"> - Begrijpelijke communicatie met meer zichtbare communicatie in de openbare ruimte en communicatie gericht op verschillende doelgroepen - Meer praktische informatie bieden over o.a. bezoek thuis, hoe mensen veilig naar buiten kunnen en waarop te letten - Ruimte bieden voor lokale initiatieven en deze voorbeelden zichtbaar maken - Helder communiceren welke reguliere zorg verleend kan worden zodat mensen zorg niet mijden - Zorgen dat mensen met een beperking of kwetsbare gezondheid zo goed mogelijk kunnen participeren in de maatschappij 	Acties bij directie COM <i>Team Advies</i> - Aanpak rond feestdagen - Aandacht voor jongeren - Acties rond werkgroep Halsena - Ruimte voor lokale initiatieven?
Testen en traceren	<ul style="list-style-type: none"> - Ambitieuze aanpak op testen en traceren met als doelen voldoende capaciteit, effectief testen en bron- en contactonderzoek, verhogen van testbereidheid en goede monitoring - Stand van wetenschap bepalend laten blijven bij inzet van testen en traceren over wat het meest effectief bijdraagt aan de bestrijding van de uitbraak/verlating reproductiefactor - Verruimen snel opschaalbare testcapaciteit, én aandacht voor innovatieve, snelle testen - Duurzame borging van het systeem van testen en traceren, met aandacht voor organisatorische en personele versterking - Onderzoek naar wenselijkheid en haalbaarheid om meer mensen zonder klachten die hoog risico hebben gelopen te testen 	Acties zijn primair belegd bij VWS
Signalering en analyse/dashboard	<ul style="list-style-type: none"> - Een centrale plek die inzicht geeft in de verspreiding van het coronavirus in Nederland (ook met info uit BCO en gedragsonderzoek) - Een betere communicatiestrategie waardoor het dashboard alle Nederlanders van informatie kan voorzien - Begrijpelijkheid en duiding verbeteren, zodat iedereen die naar het dashboard kijkt begrijpt hoe de verschillende indicatoren zich tot elkaar verhouden - Meer lokale en regionale data opnemen in het dashboard zodat we gericht maatregelen kunnen nemen tegen het virus 	Acties zijn primair belegd bij VWS <i>Team Advies</i> Hier zit wel een directe link met de regionale maatregelen en de escalatieladder en gereedschapskist
Het zo snel en precies mogelijk nemen van maatregelen	<ul style="list-style-type: none"> - Langetermijnperspectief als richting - Beleid baseren op wetenschappelijke inzichten en de maatregelen ook zo onderbouwen - Ook dilemma's delen – bijvoorbeeld bij het verdelen van de schaarse openbare ruimte - Zo gericht mogelijk ingrijpen - Meer kennis delen en data openbaar maken, zowel 	<i>Team Advies</i> - Regionale en lokale aanpak is ontwikkeld met inschalingsniveaus - Escalatieladder en gereedschapskist in ontwikkeling - Eerste regionale maatregelen genomen

	<p>wetenschappelijke publicaties als data waarop maatregelen gebaseerd kunnen worden (telecomdata). Tevens laten zien wat we niet weten</p> <ul style="list-style-type: none"> - Adaptief beleid: nieuwe inzichten kunnen leiden tot aanpassen van indicatoren of aanpassen van maatregelen - Meer openbaar laten zien hoe maatregelen worden genomen op basis van breed palet aan deskundigheid waarbij balans wordt gezocht tussen controle over virus tegen minimale sociale en economische schade 	<ul style="list-style-type: none"> - Samen optrekken tussen decentrale overheden en Rijk - L openend inschalingsoverleg - Continue doorontwikkeling werkwijze <p>Wat willen we nog oppakken?</p> <ul style="list-style-type: none"> - Langetermijnperspectief - Dilemma's delen - Meer openbaar maken hoe maatregelen genomen worden - Voorbereiding maatregelen op lokaal niveau, voor bij de VR's (Twm)
Publiekscommunicatie	<ul style="list-style-type: none"> - Een beroep doen op de eigen verantwoordelijkheid van de burger door het nakomen van de afspraken die we met elkaar maken - Breedere inzet van communicatie- en gedragsexperts bij de verdere invulling en uitwerking van de huidige (strategische) communicatie - Ontsluiten van informatie door begrijpelijkheid en consistentie; inclusief en toegankelijk voor iedereen - Blijven uitleggen waarom de maatregelen genomen worden, hoe deze gehandhaafd worden en dat het belangrijk is dat iedereen zich eraan houdt - Meer gedifferentieerde communicatie naar de verschillende doelgroepen met heldere handelingsperspectieven - Meer delen van positieve verhalen uit de verschillende doelgroepen - Meer zichtbare communicatie in de openbare ruimte - Meer aandacht voor andere domeinen (economische en sociaal) <p>Betere vindbaarheid van antwoorden op specifieke behoeften/vragen van mensen</p>	<p>Acties zijn primair belegd bij directies COM</p> <p><i>Team Advies</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - Herstel- en vernieuwingsagenda - Aandacht andere domeinen? - Betrekken van andere groepen?
Reguliere zorg en IC-capaciteit	<ul style="list-style-type: none"> - Organiseer de zorg digitaal waar dit kan en wenselijk is als het de kwaliteit van zorg ten goede komt. In deze coronaperiode maar ook in een toekomst met personeelskrapte biedt digitale zorg uitkomst. - Samenwerking en regie in de zorgketen (regionale netwerken, uitbreiding ROAZ met partijen uit de langdurige zorg, opzetten RONAZ voor niet-acute zorg, etc.). Het is belangrijk deze samenwerking binnen en over domeinen en regio's heen te continueren om een oploop in de besmettingen te kunnen opvangen en reguliere zorg zo goed mogelijk te kunnen blijven leveren. - Het is van groot belang om het Opschalingplan COVID-19 van het Landelijk overleg Acute Zorg (LNAZ) uit te (blijven) voeren. Dit plan sluit aan bij punten die door de experts als belangrijkste lessen naar voren zijn gebracht. Bijvoorbeeld: het oplossen en behouden van personeel, de samenhang tussen regionale en landelijke coördinatie en informatie-uitwisseling tussen de zorgpartijen - Initiatieven en programma's die bijdragen aan voldoende gekwalificeerde zorgprofessionals. - Om zorg beter te coördineren en om bijvoorbeeld over voldoende beschikbare bedden te beschikken zijn meer en actuelere data nodig - Volgens de experts is het nuttig om meer inhoudelijke expertise uit het veld te betrekken bij de beleidsontwikkeling en -uitvoering, ook ten tijde van crisis. Deze aanbeveling neemt VWS graag ter harte door regelmatig met (koepels) van organisaties, beroepsverenigingen en inhoudelijke deskundigen te spreken - Voor cliënten en patiënten en hun omgeving is het belangrijk goed te communiceren welke zorg en ondersteuning weer opgeschaald wordt en op een veilige manier kan worden verleend. Dit om zorgmijding, zeker bij kwetsbare groepen, te voorkomen. 	<p>Acties zijn primair belegd bij VWS</p>
PBM's	<ul style="list-style-type: none"> - Samenwerking tussen overheid, GGD-GHOR/ROAZ, 	<p>Acties zijn primair belegd bij VWS</p>

	<p>fabrikanten/leveranciers en (koepels van) zorginstellingen om ervoor te zorgen dat mensen op de werkvloer veilig kunnen werken en de patiënten/cliënten niet besmet worden</p> <ul style="list-style-type: none"> - Betrekken van zoveel mogelijk kennis en ervaring uit het veld bij kwesties rondom inkoop, productie, distributie, kwaliteit, voorlichting en gepast en goed gebruik van PBM in verschillende settings - Het in stand houden van de ijzeren voorraad om pieken in de vraag of plotselinge tekorten te kunnen opvangen. De opbouw van eigen productiecapaciteit nader onderzoeken voor minder afhankelijk van het buitenland - Duidelijkheid creëren over rollen en verantwoordelijkheden in de voorbereiding op een eventuele tweede golf, vooral bij het vervolg van het Landelijk Consortium Hulpmiddelen (LCH) en bijbehorende strategie wat de LCH kan doen en wat zorgaanbieders en anderen zelf doen - Beter cijfermatig inzicht in (en mogelijke scenario's ten aanzien van) de toekomstige vraag naar PBM, de consequenties voor het LCH en een goede communicatie hierover naar zorgpartijen, andere partijen en de bevolking - Meer communicatie en instructie over PBM-gebruik, zowel voor zorgprofessionals, mantelzorgers en vrijwilligers als cliënten - Evenredige verdeling van persoonlijke beschermingsmiddelen binnen het Koninkrijk 	<p><i>Team Advies</i> ACTIES (10)(2e) rond PBM's?</p>
Mensen met beperking of kwetsbare gezondheid	<ul style="list-style-type: none"> - Duidelijke maatregelen en een goede naleving door iedereen, juist ook in belang van kwetsbare mensen en hun participatie in de samenleving - Domeinoverstijgende samenwerking, een goede positionering van de langdurige zorg in ROAZ-verband en een intensievere samenwerking tussen GGD'en en de VVT-sector - Opschaling van zorg en ondersteuning in combinatie met financieel comfort voor instellingen en houders van een pgb omwille van het borgen van zorgcontinuïteit op korte en langere termijn - Overlegstructuur tussen brancheorganisaties, beroepsverenigingen en cliëntenorganisaties met VWS over maatregelen, knelpunten en communicatie - Aandacht voor groepen die niet kwetsbaar waren, maar dat door de coronacrisis wel zijn geworden. Dit geldt in het bijzonder voor jongeren en jongvolwassenen door de lange periode van thuisonderwijs, minder kans op de arbeidsmarkt en een kwetsbare thuissituatie - Maatschappelijk initiatieven stimuleren en benutten (burgerinitiatieven, vrijwilligers, bedrijfsleven) - Aandacht voor het bieden van perspectief; het nieuwe normaal gaat langer duren en vraagt om een invulling voor mensen met een beperking of een kwetsbare gezondheid. Organisaties ontwikkelen – op de solide basis van algemene hygiëne- en andere maatregelen – hun eigen strategieën, gedifferentieerd naar specifieke groepen - Mensen met een beperking of een kwetsbare gezondheid worden actief betrokken bij beleid en uitvoering en de consequenties en mogelijkheden voor hen - Het kabinet zal samen met gemeenten passende maatregelen nemen daar waar de sociaaleconomische impact van het coronavirus groot is. Dit volgt in de kabinetsreactie op het advies van de tijdelijke werkgroep "Sociale impact van het coronavirus". 	<p>Acties zijn primair belegd bij VWS</p> <p><i>Team Advies</i> - Acties werkgroep Halsema</p>

